

Yhdysvallat-tutkimus vahvistuu Suomessa

John Morton –keskus Turkuun

Yhdysvallat on monessa mielessä suomalaisille tuttu tuntematon. Maahan ja sen kansalaisiin liittyy paljon vahvoja mielikuvia ja stereotyyppioita, mutta faktat monesti puuttuvat. Jo vuosien ajan Suomessa onkin tiedostettu akateemisen, poikkitieteellisen ja valtakunnallisen Pohjois-Amerikka -keskuksen tarve. Keskustelun avaajina voidaan pitää KTT Kalevi Euroa ja suurlähettiläs Antti Lassilaa, jotka ottivat asian tiimoilta yhteyden SAYL:iin keväällä 2011. Nyt Turkuun sijoittuva John Morton –keskus, englanniksi The John Morton Center for North American Studies, on perustamisvaiheessa.

Työryhmä jätti lausunnon toukokuussa

"Turun yliopistossa laadittiin keväällä 2012 Turun Yliopistosäätiön tuella raportti Pohjois-Amerikkaa koskevasta tutkimuksesta ja opetuksesta Suomen yliopistoissa. Raporttia laadittaessa kävi ilmi, että Pohjois-Amerikkaa kyllä tutkitaan Suomessa, mutta kenttä on kovin sirpaleinen. Suomessa ei tällä hetkellä ole instituutiota, joka pystyy panostamaan laaja-alaisesti Yhdysvaltojen tutkimukseen ja opetukseen. Pohjois-Amerikan tutkimusta on harjoitettu Turussa aktiivisesti jo vuosikymmenien ajan. Pohjois-Amerikan tutkimukseen ja opetukseen keskittyvä valtakunnallinen instituutti olisi mielekästä tämän vuoksi perustaa juuri Turkuun, Turun yliopiston yhteyteen... Keskuksen asema Turun yliopiston hallinnossa olisi mahdollisimman itsenäinen. Esitämme myös, että alkuvaiheessa Turun yliopisto tarjoaisi keskukselle tilat," sanotaan hanketta valmistelevan työryhmän toukokuun 2013 lopussa Turun yliopiston rehtorille Kalervo Väänäselle luovuttamassa raportissa.

Nimessä historian havinaa

Tulevan instituutin nimi kunnioittaa ehdotuksen mukaan juuriltaan savolaisen, Yhdysvaltojen vuoden 1776 itsenäisyysjulistuksen al-lekirjoittajan John Mortonin muistoa.

– John Morton on unohdettu suomalaisvaikuttaja. Hänen merkityksensä Yhdysvaltojen synnyssä on kuitenkin huomattava ja meidän on aika nostaa tämä rohkea pennsylvanialainen poliitikko ansaitsemaansa arvoon. Viime vuosina John Mortonin ja hänen jälkeläistensä elämää on tutkittu mm. DNA-testein ja voimme olla varmoja sukulaissuhteesta, sanoo työryhmän puheenjohtaja, professori emeritus Keijo Virtanen.

John Morton –keskuksen tavoitteena on tehdä tutkimusta ja lisätä suuren yleisön sekä päättäjien Pohjois-Amerikan tuntemusta Suomessa ja kansainvälisesti. Se toimisi linkkinä akateemisen yhteisön, kansalaisyhteiskunnan ja yritysten välillä. Painopisteinä ovat suunnitelman mukaan Yhdysvaltain ja Kanadan politiikka, ta-
lous, kulttuuri, historia ja kansainväliset vuorovaikutusprosessit.

Tyvestä puuhun

Keskukselle haetaan rahoitusta mahdollisimman laajasti; tavoitteena on tehdä yhteistyötä mm. kaupunkien, yritysmaailman ja yksityisten säätiöiden kanssa. Jatkossa perusrahoitus on tarkoitus saada valtiolta. Käynnistämisyhteistyön kuluihin ovat jo luvanneet tukea Turun kaupunki ja Turun Yliopistosäätiö. Näillä näkymin John Morton –keskus aloittaisi toimintansa vuoden 2014 alussa.

– Toiminta käynnistetään suunnitelman mukaan kahden päätoimisen työntekijän voimin. Keskuksen johtajan ja koordinaattorin rekrytointi alkaa pian, todennäköisesti syksyn kuluessa. Kun rahat riittävät, henkilökuntaa palkataan lisää, selvittää Keijo Virtanen.

Työryhmän kaavailuissa keskukselle nimetään hallitus, johon kuuluisi ansioituneita henkilöitä sekä yliopiston sisältä että sen ulkopuolelta. Hallituksen tehtävänä olisi mm. päättää keskuksen strategisista linjauksista, toimintasuunnitelmasta ja taloudesta sekä tehdä aloitteita tutkimushankkeiden käynnistämiseksi. Hallituksen lisäksi keskukselle nimetään valtuuskunta, johon kutsutaan 20-40 jäsentä.

Seuraamme John Morton –keskuksen vaiheita seuraavissa lehdissämme ja nettisivuillamme. Voit halutessasi osallistua keskusteluun ja lähettää meille aiheeseen liittyviä kommentteja, toimitamme ne eteenpäin. / Laura Noreila, laura.noreila@sayl.fi.